

Helse og omsorgsdepartementet

Deres ref.: 20/3105

Vår ref.: 20/24687-2- METH

Dato: 08.12.2020

Høringsuttalelse fra Moss kommune til forslag om en godkjenningsmodell for fritt brukervalg ordning for kommunale helse- og omsorgstjenester

Høringsuttalelsen er behandlet og vedtatt i utvalg for Helse og mestring i Moss kommune den 1. desember 2020.

Regjeringen har sendt på høring forslag om å lovfeste en godkjenningsmodell for fritt brukervalg for kommunale helse- og omsorgstjenester etter helse og omsorgstjenesteloven. Moss kommune støtter et lovforslag som vil gjøre det enklere for kommunene å etablere en fritt brukervalg ordning for kommunale helse- og omsorgstjenester. Moss kommune støtter også at det ikke skal lovfestes en plikt for kommunen til å etablere en fritt brukervalg ordning, men at dette skal være en valgfri ordning for de kommunene som politisk bestemmer seg for å innføre fritt brukervalg i helse- og omsorgstjenestene.

Moss kommune støtter forslaget om at tilbyderne skal konkurrere på kvalitet og ikke pris, og at kommunen selv kan vurdere hvilke kvalitetskriterier som leverandøren må fylle for å bli godkjent.

I den foreslåtte godkjenningsmodellen står kommunen fritt til å velge hvilke kommunale helse- og omsorgstjenester som skal inngå i en fritt brukervalg ordning i egen kommune. Moss kommune støtter dette forslaget.

Regjeringen foreslår i godkjenningsmodellen at kommunen skal godkjenne alle leverandørene som søker og som oppfyller kravene i kvalifikasjonsgrunnlaget. Moss kommune støtter ikke dette og mener at kommunen bør kunne sette et tak på hvor mange leverandører som skal inngå i kommunens fritt brukervalg ordning og som godkjennes etter den foreslåtte ordningen. Hvis det blir for mange leverandører i forhold til brukergrunnlaget er det en risiko for at leverandørene ikke får tilstrekkelig antall brukere til å kunne drifte på en forsvarlig måte. Erfaring fra fritt brukervalg ordning i kommunen er at tilbydere som ikke får et tilstrekkelig antall brukere ikke klarer å opprettholde et tilbud som fyller kvalitetskravene og må avvikle avtalen med kommunen. Dette innebærer at tilbudet til brukerne kan bli ustabilt. De må velge nye leverandører og etablere nye relasjoner, noe som vil kunne skape usikkerhet og være krevende for mange.

Departementet konkluderer i høringsnotatet at forslaget ikke vil innebære noen ny kostnad for kommunene. Moss kommune er uenig i dette.

Når kommunen inngår avtaler med eksterne leverandører om å levere kommunale helse- og omsorgstjenester har kommunen fremdeles ansvar for at innbyggerne får de tjenestene de har krav på og at leverandørene leverer forsvarlige helse og omsorgstjenester i tråd med avtale og helselovgivningen. Denne oppfølgingen er resurskrevende. Det må etableres gode systemer for elektronisk samhandling mellom kommunen og leverandører, og kommunen må følge opp og sikre

at leverandøren gir innbyggerne forsvarlige helse og omsorgstjenester og at avtalte lønns og arbeidsvilkår følges.

I lovforslaget skal alle som fyller kvalitetskravene godkjennes som leverandør i fritt brukervalg ordningen. Det vil innebære en fortløpende oppfølging og vurdering av søkere som er nye kostnader for kommunen.

Når leverandørene ikke skal konkurrere på pris er det en risiko for at leverandørene vil ha større fokus på omfang av tjenester til den enkelte bruker fremfor å ha fokus på brukers egenmestring og laveste effektive omsorgs nivå. For å sikre likebehandling av innbyggerne og fokus på egenmestring hos brukerne medfører dette at kommunen må sette av tilstrekkelige ressurser til nødvendig oppfølging av de enkelte leverandørene.

Moss kommune mener derfor at den foreslåtte godkjenningsmodellen for fritt brukervalg vil gi kommunen økte utgifter.

Mvh

Moss kommune